

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลู่ซุน (鲁迅 Lǔ Xùn) เป็นนักคิดนักเขียนที่มีชื่อเสียงของจีน มีชีวิตอยู่ในช่วงปี ค.ศ.1881 – 1936 วรรณกรรมของหลู่ซุนเรื่องอาคิวเจิ้งจว๋าน (阿 Q 正傳 Ā - Q Zhèng Zhuàn) จัดว่าเป็นผลงานชิ้นแนวหน้าของโลก ทั้งยังเป็นตัวแทนของวรรณกรรมยุคใหม่ของจีน และเป็นวรรณกรรมเรื่องแรกที่แนะนำให้สังคมนานาชาติรู้จักวรรณกรรมยุคใหม่ของจีน

นอกจากความโดดเด่นของตัววรรณกรรมในระดับโลกแล้ว อาคิวเจิ้งจว๋านยังได้มีการแปลเป็นภาษาต่างๆ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น ภาษารัสเซีย ภาษาฝรั่งเศส ฯลฯ ฉะนั้นจึงไม่น่าแปลกที่มีการนำวรรณกรรมนี้มาแปลเป็นภาษาไทยตั้งแต่ประมาณปี ค.ศ.1952 ยิ่งไปกว่านั้นสิ่งที่น่าสังเกตคือ วรรณกรรมเรื่องนี้มีการนำมาแปลเป็นภาษาไทยหลายสำนวน เท่าที่ผู้วิจัยสามารถรวบรวมได้มีถึงหกสำนวนแปล ซึ่งนับเป็นปรากฏการณ์พิเศษ ทั้งนี้เพราะในแวดวงการแปลมักจะไม่มี การแปลต้นฉบับเดียวกันมากมายหลายสำนวนเช่นนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานแปลวรรณกรรมจีน ซึ่งมีไม่มากนักที่นำมาแปลเป็นภาษาไทย

การที่อาคิวเจิ้งจว๋าน มีการแปลเป็นภาษาไทยหลายสำนวน จึงไม่เพียงสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจของผู้แปลและผู้อ่านที่มีต่อวรรณกรรมชิ้นนี้ แต่ที่สำคัญยิ่งไปกว่านี้ก็คือ การที่มีสำนวนแปลมากกว่าหนึ่งสำนวนเช่นนี้ ย่อมเป็นธรรมดาอยู่เองที่อาจจะมีการถ่ายทอดสำนวนจากภาษาจีนมาเป็นภาษาไทยที่แตกต่างกันไปด้วย สำนวนภาษาในฉบับแปลจะชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของฉบับแปลสำนวนต่างๆได้เป็นอย่างดีว่า ฉบับใดแปลได้ตรงกับเจตนารมณ์ของผู้เขียน (หลู่ซุน) นอกจากนี้ ความแตกต่างดังกล่าวยังอาจจะชี้ให้เห็นถึงทักษะ (skill) ในภาษาจีนของผู้แปลแต่ละสำนวนได้อีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1.2.1 ศึกษาเปรียบเทียบสำนวนภาษาเรื่องอาคิวเจิ้งจว๋าน ซึ่งเป็นต้นฉบับภาษาจีนกับฉบับแปลภาษาไทยสำนวนต่างๆ ทั้งหกสำนวน ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

1.2.2 วิเคราะห์และหาสาเหตุที่มาของความต่างต่างนั้น

1.3 สมมติฐานในการศึกษา

1.3.1 จำนวนภาษาเรื่องอาคิวงเจ็งจ้วนฉบับแปลแตกต่างจากต้นฉบับภาษาจีน

1.3.2 สภาพสังคมและภูมิหลังที่ต่างกันของไทยและจีน อันได้แก่ วัฒนธรรม ประเพณี ความคิด ความเชื่อ ลัทธินิยม เป็นต้น ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในฉบับแปลภาษาไทยได้

1.4 ระเบียบวิธีวิจัย

1.4.1 ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล

1.4.2 แปลและเปรียบเทียบสำนวนภาษา

1.4.3 วิเคราะห์ข้อมูล

1.4.4 ประมวลผลและสรุปผลการวิจัย

1.5 ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาเปรียบเทียบการแปลวรรณกรรมของหลู่ซู่วินเรื่องอาคิวงเจ็งจ้วน ผู้เขียนจะหยิบยกกรณีตัวอย่างงานแปลอาคิวงเจ็งจ้วนทั้งหมดสำนวนว่ามีลักษณะของการใช้ภาษาในการแปลอย่างไร จากนั้นจึงนำมาเปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่างของการใช้ภาษาและความเข้าใจภาษาจีนของผู้แปลทั้งหมดสำนวน โดยจะเน้นเรื่องความคลาดเคลื่อนในสำนวนแปลของแต่ละสำนวน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 แนะนำเรื่องอาคิวงเจ็งจ้วนให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

1.6.2 ทำให้เข้าใจถึงความคิดและทัศนคติของชาวจีนโดยผ่านตัวอาคิวง

1.6.3 เป็นแนวทางในการศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมแปล ซึ่งแปลจากต้นฉบับภาษาจีนเป็นภาษาไทยต่อไป

1.6.4 เป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจศึกษาวรรณกรรมจีน

1.7 เครื่องหมายและสัญลักษณ์ที่ใช้ในวิทยานิพนธ์

คำนาม ชื่อคนและชื่อสถานที่ในเรื่องจะยึดต้นฉบับภาษาจีนเป็นหลัก โดยจะถอดเสียงเป็นภาษาจีนกลางตามระบบ 漢語拼音(Hànyǔ Pīnyīn) ซึ่งเป็นระบบสัทอักษรที่ใช้เป็นทางการในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ดังนี้

สัทอักษรแทนเสียงพยัญชนะ 24 เสียง

b(ป) ¹	p(ผ,พ)	m(ม)	f(ฝ,ฟ)	d(ต)	t(ถ,ท)	n(น)	l(ล)
z(จ)	c(ช,ฉ)	s(ส,ซ)	zh(จ,ฉ)	ch(ช,ฉ)	sh ² (ช,ช)	r(ร)	j(จ)
q(ช,ฉ)	x(ซ)	g(ก)	k(ก,ค)	h(ห)	ng ³ (ง)	y ³ (ย)	w ³ (ว)

สัทอักษรแทนเสียงสระ 25 เสียง

1. สัทอักษรแทนเสียงสระเดี่ยว 9 เสียง

a(อา)	o(อัว+โอ)	e(เออ)	i(อี / อิ, อี้)
u(อู)	ü(อู+อี)	er(เออร์)	ê(เอะ)

2. สัทอักษรแทนเสียงสระผสม 16 เสียง

ai(ไอ,อาย)	ei(เอ+อี)	ao(เอา,อาว)	ou(โอ+อู)
------------	-----------	-------------	-----------

¹ ในวงเล็บคือเสียงพยัญชนะและสระภาษาไทย ที่เทียบได้กับเสียงของสัทอักษรในระบบ Hànyǔ Pīnyīn

² เสียง sh ออกเสียงคล้ายเสียง sh ในภาษาอังกฤษ ในที่นี่จะใช้ตัวอักษร ฉ แทนเสียง sh แต่ในกรณีที่ไม่สามารถผันเสียงวรรณยุกต์โดยใช้ตัว ฉ ได้ ก็จะใช้ตัว ช แทน โดยจะมีจุดใต้ตัว ช เป็นเครื่องหมายแสดงดังนี้ ช

³ เสียงพยัญชนะ -ng ในภาษาจีนกลางใช้เป็นพยัญชนะสะกดเท่านั้น ส่วนเสียง y และ w เป็นเสียงพยัญชนะกึ่งสระ ใช้เขียนแทนเสียงสระ i และ u ตามลำดับเมื่อเป็นเสียงสระผสมซึ่งอยู่ในตำแหน่งต้นพยางค์ และใช้เขียนไว้หน้าสระเดี่ยว i และ u ตามลำดับเมื่อไม่ได้ปรากฏร่วมกับเสียงพยัญชนะอื่น นอกจากนี้ยังเขียน y ไว้หน้า u ทั้งที่เป็นสระเดี่ยวและสระผสมเมื่อไม่ได้ปรากฏร่วมกับเสียงพยัญชนะอื่น (ประพิณ มโนมัยวิบูลย์, 2541 : 2)

ia (อี+อา)	ie(อี+เอะ)	io(อี+โอ)	ua (อัว+อา)
uo(อัว+โอ)	ue(อู+เออ)	ua (อู+อี+อา)	ue(อู+อี+เอะ)
iao(อี+อา+โอ)	iou ⁴ (อี+โอ+อู)	uai(อู+อา+อี)	uei ⁴ (อู+เอ+อี)

เครื่องหมายแทนเสียงวรรณยุกต์ 4 เสียงในภาษาจีนกลาง

- เสียงหนึ่ง (ออกเสียงคล้ายเสียงตรีในภาษาไทย)
- ˊ เสียงสอง (ออกเสียงใกล้เคียงกับเสียงจัตวาในภาษาไทย)
- ˇ เสียงสาม (ออกเสียงไม่ใกล้เคียงกับเสียงวรรณยุกต์ไทยเสียงใดเลย
โดยจะออกเสียงต่ำในตอนแรกแล้วผันเป็นเสียงสูงในตอนท้าย)
- ˋ เสียงสี่ (ออกเสียงใกล้เคียงกับเสียงโทในภาษาไทย)

การแสดงเครื่องหมายแทนเสียงวรรณยุกต์ในระบบถอดเสียงภาษาจีนกลางนี้ จะต้องเขียนเครื่องหมายไว้เหนือรูปสระ หากสระนั้นเป็นสระผสมก็จะเขียนเครื่องหมายแทนเสียงวรรณยุกต์ไว้เหนือรูปสระที่เป็นสระหลัก

---

⁴ เสียงสระผสม iou และ uei ตามระบบการเขียนตัวอักษรจีน กำหนดให้เขียนเป็น iu และ ui ตามลำดับ เมื่อปรากฏร่วมกับพยัญชนะอื่น